

נר מנחם

הגות לפרשת השבוע

לע"נ ר' מנחם ב"ר יששכר ומרת רחל ב"ר מנשה שרעבי ז"ל

הרהורים לפרשת משפטים תשפ"א | מאת הרב מנחם יעקבזון ראש הישיבה

מדוע העיסוק ברפואה אינו נוגד את האמונה?

בפרשתנו (שמות פרק כא) בְּקִשְׁתֶּם לֶחֶם לֶחֶם וְיִתֶּן לָכֵן וְרַפָּא וְרַפָּא וְדַרְשׁוּ עַל כֵּךְ חַכְמֵינוּ 'מֵכַאן שְׁנִיתְנָה רְשׁוֹת לְרֹפֵא לְרַפְאוֹת'. ללא רשות לא היה ניתן לעסוק בריפוי. לכאורה כאשר אדם חולה בגזירת הבורא, הרפואה האמיתית שלו היא לפשפש במעשיו, לעסוק בתשובה תפילה וצדקה, ואז הוא אמור להרפא. הרי חולי לא בא על האדם ללא סיבה...

לא דומה העסק בפרנסה שהוא סדר העולם הקבוע, גם אדם שלא חטא לא זוכה לנס לפרנסתו כבדור המדבר (פרט למי שמקבל עליו עול תורה באמת שהוא כאוכלי המן) אולם חולי הינו שליח מבורא עולם לעורר את האדם או לייסר אותו ורק מפני ש'נִיתְנָה רְשׁוֹת לְרֹפֵא לְרַפְאוֹת' – ניתן לעסוק באמצעי השתדלות של רפואה.

החיסון מסוכן!

אני מקוה שבין קריאת הכותרת ועד קריאת הטקסט לא אקבל חיצים ובליסטראות ולא אזכה לכותרות בתקשורת...

ובכן, **צריך להתחסן**, כי כך הורו כל גדולי ההלכה על סמך מומחי הרפואה, ולא אלו שהם בעלי אינטרס - אלא גם אישים נייטרליים בעלי הבנה מובהקת כמו הרב פירר.

צריך להתחסן כי אינך יכול לסכן את סביבתך אם תדבק, ולמען האמת גם את עצמך אין לך רשות לסכן. במיוחד בזמן האחרון שההידבקות רבת עוצמה והסיכון אינו מבחין בגילאים.

ובכל זאת החיסון מסוכן. הוא מסוכן לנשמה, הוא מסוכן להסתכלות הנכונה שלנו על המצב!

אם לא נשכיל לזכור מה העיקר ומה הטפל – אנו עלולים להסתכן במקום להתחסן, אנחנו עלולים לאבד את החוסן האמוני בעבור החוסן הנוגדני...

הסיכון הוא כה גדול שבמקרה דומה הוחלט שהוא גובר על הסיכון הבריאותי. חזקיהו המלך גזר את ספר הרפואות שהיה מסור בידם מדורי דורות, כיון שהוא ראה שהזמינות של הרפואה מחטיאה את מטרת החולי, האדם אינו מתעורר כלל במקום זאת הוא פונה לספר הרפואות.

כמובן – אין בדורנו מי שהוא בר סמכא בדרגה כזו להחליט להשאיר סיכון משיקולים כאלו, לדין המסר הוא – להתמקד בעיקר!

'שים לב' יאמר כל אחד לעצמו, 'החיסון הגיע, מיליונים התחסנו ועדיין לא נושענו, יתירה מזאת - המצב נהיה בכמה מובנים גרוע יותר...! - הוה אומר המטרה לא הושגה כי לא התעוררנו מספיק, כי לא הקשבנו למסרים, לא זעקנו מעומק הלב, ולא תיקננו את דרכינו ומעשינו...

אנחנו בראש חודש אדר, זה למרבה הצער מזכיר לנו מלאת שנה לקורונה, אבל זה צריך להזכיר לנו גם חודש של ניסים, ואם נתבונן איך הגיעו הניסים אלינו באותם ימים – זה יהיה רב תועלת!

מרדכי מנהיג הדור ראש הסנהדרין – משקיע בתיאום עם אסתר – את רוב המאמצים בתפילה לביטול הגזירה, שלשה ימי צום ובכי הם העיקר במאבק לביטול הגזירה בבית דין של מעלה, רק לאחר מכן ניתן לגשת ולבצע את ההשתדלות שאסתר תנסה להפעיל את השפעתה על אחשוורוש.

אסתר צמה אף היא שלשה ימים, באופן טבעי זה לא יוסיף נקודות למראה שלה שאמור לכבוש את לב אחשוורוש ברגע הקריטי, אבל כאשר הגישה היא שהתפילה היא העיקר, ביטול הגזירה נעשה בעצם למעלה ואז הוא מוקרן למטה – ממילא עומד על המאזנים השיקול של ערך הצום במשקל יתר על המראה החיצוני.

את התוצאה אנחנו מבטאים בשיר הידוע 'שושנת יעקב' – 'להודיע של קוויך לא יבושו ולא יכלמו לנצח כל החוסים בך'. אלו שמקוים להשם ומאמינים שהוא העונה לעמו ישראל בעת שועם אליו – לא יבושו ולא יכלמו – תשועתם היית לנצח ותקוּתם בכל דור ודור!

ולפעמים אבא נותן מכה...

ישועת הכלל מובטחת בתפילה וזעקה, ואפילו כשיש כבר גזר דין הוא נקרע בתפילת ציבור כמו שהיה בזמן מרדכי שידע שכבר נחתמה הגזירה. אבל האדם היחיד, הפרט, צריך לדעת שמה שעושה ה' הוא לטובה, צריך לזעוק בכל מצב ולא להתייאש – אבל גם לקבל בהכנעה את הגזירות שלא הצלחנו לבטל...

זה קל לומר לא קל לקיים, לכן אני רוצה לסיים בסיפור ששמעתי ממי שהיה שותף לו - ידידי הרב אוריאל סופר שליט"א, המלמד תורה והשקפה לבנות ישראל. בימי השבעה על הוריו שנפטרו שניהם מקורונה בהפרש של יממה – התחזק סיפר לי על תלמידה שאביה נפטר בקיצור ימים ושנים בערב ראש השנה, ואף שבעה כמעט לא ישבו עליו עקב הסמיכות לחג. בצום גדליה הגיע הרב לעודד את התלמידה ומיד היא מספרת על החסד שעשה לה הקב"ה... 'בליל ערב ראש השנה, הלכתי לכותל בהחלטה לסיים את ספר תהילים ולומר אותו שוב ושוב עד שהקדוש ברוך יראה לי סימן שאבי יתאושש...

אחרי כמה עשרות פרקים שאמרתי מעומק הלב, לפתע הרגשתי את החיבוק של הקדוש ברוך הוא, והתביישתי... 'מה, אני מעמידה דרישות?' הרגשתי לפתע כח פנימי שאומר לי 'מה שהשם עושה הוא לטובה' – ואז – מסיימת התלמידה - קבלתי כוחות להכיל את הפטירה שלמחרת... נראה שגם הרב קיבל כוחות מהסיפור הזה... ומקוה שגם אתם קראים יקרים.

שבת שלום בשורות טובות וחודש אדר שמח

לתגובות: פקס 039601961 nhrh999@gmail.com

ישיבת מאור יצחק מושב חמד